

Torsdag den 24. februar 2022 (D)

1

66. møde

Torsdag den 24. februar 2022 kl. 19.40

Dagsorden

1) Eventuelt: 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 127:

Forslag til folketingsbeslutning om indsættelse af danske militære bidrag til NATO's kollektive forsvar.

Af udenrigsministeren (Jeppe Kofod).

(Fremsættelse 24.02.2022).

Kl. 19:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Kl. 19:41

Samtykke til behandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det punkt på dagsordenen, som vi nu skal behandle, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 127:

Forslag til folketingsbeslutning om indsættelse af danske militære bidrag til NATO's kollektive forsvar.

Af udenrigsministeren (Jeppe Kofod).

(Fremsættelse 24.02.2022).

Kl. 19:41

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Annette Lind, Socialdemokratiet.

Kl. 19:41

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Tak for det, formand. I dag er en mørk dag for Europa og for verdensfreden. Putin har med invasionen i Ukraine startet en krig på

europæisk jord. Det er skræmmende, og det er tragisk. Det er næsten ikke til at forstå og heller ikke til at bære. Mine og Socialdemokratiets tanker går til den ukrainske befolkning. Jeg kan ikke lade være med at sige, at der er et menneskeligt ansigt i den her konflikt. Jeg tror, vi alle sammen i dag har set, at masser af mennesker er valfartet i biler ud af Ukraine, fordi de er bange for, hvad der sker. Det gør også indtryk på mig, når en lærer ringer og siger, at en ukrainsk elev i lærerens klasse næsten er gået i chok over, hvad der sker, fordi meget af elevens familie stadig væk er i Ukraine.

Fra dansk side fordømmer vi på det kraftigste Ruslands angreb på Ukraine, som strider mod international lov, mod FN-pagten og mod folkeretten. Der er tale om et uprovokeret militært angreb på en suveræn og fredelig nation. Det er fuldkommen uacceptabelt. Det er ikke kun et angreb på Ukraine, men også et angreb på hele den europæiske sikkerhedsstruktur og på det regelbaserede internationale samarbejde.

Det her beslutningsforslag handler om vores fælles sikkerhed og tryghed. Det handler om vores forpligtelser over for NATO og vores fælles alliancer. I et skelsættende øjeblik som dette er det afgørende, at Danmark stiller sig på den rette side af historien. Vi bakker ubetinget op om Ukraines suverænitet og står last og brast med vores allierede i NATO. Europas sikkerhed er truet, og derfor har NATO i dag anmodet medlemslandene om at aktivere planer til at understøtte det kollektive forsvar. For Danmark gælder det, at der med kort varsel kan blive behov for, at vi aktiverer et bidrag. Og hvad er det så for et bidrag? Nu er jeg den første ordfører, så derfor vil jeg lige sige, hvad det er for et bidrag, som vi siger ja til.

Det er først og fremmest et fregatbidrag af Iver Huitfeldt- eller Absalonklassen med en tilhørende helikopter med en samlet besætning på op til 150 personer. Det handler om et transportflybidrag af et C-130J-transportfly med et personelbidrag på op til 50 personer. Her skal man lave en bred vifte af luftmilitære transportopgaver. Så drejer det sig om NATO's hovedkvarter og NATO's opererende enheder, hvor vi skal levere et personelbidrag på op til ca. 25 personer til NATO's luftbårne kontrol- og varslingsystem – det, der hedder AWACS. Så skal der også være et personelbidrag på op til 20 personer til NATO's droneovervågningssystem og til det danske kommunikationskompagni på op til 70 personer. Derudover skal der være et kampflybidrag, som vil bestå af op til 20 F-16-kampfly med op til 250 personer. I har nok i den her uge hørt, at det handler om to ekstra fly i Polen og fire i Ukraine. De resterende dækker netop ikke de to, som måske skal sendes til Bornholm, men de resterende 14 kan indsættes efter behov. Så drejer det sig også om NATO's luftmilitære styrkestruktur, hvor personelbidraget er på op til 25 personer til Joint Force Component. Ydermere drejer det sig om cyberkapaciteter, som vil kunne indgå i den danske militære indsats. Kapaciteterne vil kunne indsættes selvstændigt eller som en del af de øvrige danske militære indsatser.

Hastebehandlingen af det her beslutningsforslag, vi har her i salen i aften, handler om samtykke til, at de danske militære bidrag med kort varsel kan stilles til rådighed for NATO's kollektive forsvar. Der er behov for handling, og derfor støtter Socialdemokratiet beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 19:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Jeg skal lige sikre mig noget, for jeg kan se, at finansministeren har bedt om en kort bemærkning, men da det er forsvarsministeren, der sidder her, skal jeg være helt sikker på, at forsvarsministeren ikke ønsker en kort bemærkning.

Så kan vi nu gå videre i ordførerrækken til hr. Michael Aastrup Jensen, Venstre.

Kl. 19:46

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Ja, der er ingen tvivl om, at da verden vågnede op i morges, var det til en helt ny verdensorden – en reel kold krig version 2.0. Vi er i en situation, hvor et totalt fredeligt land blev invaderet igen af deres nabo. Ukraine ønskede bare at leve i fred og fordragelighed med deres nabo, men de fik ikke lov til at holde fast i den drøm, at man selvfølgelig som selvstændig nation kan få lov til det. Nej, Putin lod hånt om alt, hvad der minder om folkeretten og lov og orden, sendte sine mange, mange tusind soldater ind over grænsen fra alle mulige ledder og kanter og er nu godt i gang med at tage kontrollen med et demokratisk, europæisk land i 2022. Vi er virkelig kommet hen i en helt ny verdensorden.

Problemet er jo, at det skal ses i lyset af, hvad det er for nogle meldinger, Putin er kommet med, ikke bare i løbet af de seneste dage, men også i løbet af de seneste måneder og år. Vi glemmer en gang imellem, at Putin allerede har vist vejen, i forhold til hvor han mener Rusland skal stå, nemlig som den aggressive part. Rusland havde jo allerede før invasionen i morges besat dele af tre europæiske lande, nemlig Georgien, Moldova og så selvfølgelig Krim i Ukraine. Så vi havde allerede set, hvad det er for en aggressivitet, der er i denne mand, men at se det udfolde sig i den konkrete invasion, som er det, vi ser nu, er til skræk og advarsel for os i resten af verden – det må jeg indrømme jeg tror. For det er jo med til også at sende det signal om, at det her nu bliver kampen mellem ret og uret, at det her nu bliver kampen mod tyranniet, og der må vi i Danmark stå fast på den rette vej.

Derfor er vi også fra Venstres side et hundrede procent opbyggende til det forslag, som regeringen har lagt frem, og det er vi, fordi det er nu, det gælder. Det er nu, vi skal vise, hvad det er for et stof, vi er lavet af, det er nu, kampen for demokrati og frihed begynder, og derfor er det også det vigtigste budskab, vi i Folketinget sender, nemlig at sende det stærkest mulige mandat til vores hårdtarbejdende og heroiske danske soldater, mænd og kvinder, som er i vores forsvar. Det er dem, vi kan sætte vores lid til, så vi kan virke afskrækkende over for sådan en aggressiv bølge, som Putin er, og det er der desværre behov for. Det er jo derfor, vi også må gå ind og så se på, hvad det er, vi så kan gøre for at styrke det her forsvar, og det er selvfølgelig i forhold til NATO, og det er selvfølgelig i forhold til EU.

Derfor er vi også fra Venstres side et hundrede procent fortalere for, at vi får igangsat forsvarsforhandlingerne så hurtigt som overhovedet muligt. Det er vi simpelt hen, fordi vi har behov for at få et stærkere forsvar – et stærkere forsvar, som kan modsvare den kontante og mere og mere aggressive linje fra russisk side.

Som morgenen blev til eftermiddag og aften, er det blevet tydeligt, når man ser billederne fra Kiev og andre ukrainske byer, at de går meget, meget farlige timer i møde. Vi har reelt 22 millioner mennesker i et af de mest folkerige lande i Europa, som nu ikke ved, om de er købt eller solgt i løbet af få dage, og derfor skal vi selvfølgelig også fra både Danmarks, men også fra Europas side være klar med de skarpest mulige sanktioner i forhold til Rusland, men vi skal også være det i forhold til at kunne hjælpe de ukrainere, som nu er i klemme. Derfor skal vi også være klar til at hjælpe de

flygtninge, der selvfølgelig vil opstå ud af den her konflikt. Vi skal være klar til at hjælpe flygtninge i vores nærrområde, og Ukraine er vores nærrområde. Hvis ikke vi skal være klar til at hjælpe vores egne naboer, hvem skulle så? Og det er derfor, jeg heldigvis kan sige fra Venstres side, at vi er glade for, at regeringen også ønsker at sætte fokus på det her, og jeg håber virkelig, at vi også kan sende det skarpest mulige signal på vegne af hele Folketinget – at vi står sammen omkring det.

Så konklusionen er, at Venstre bakker beslutningsforslaget op, vi håber på, at et enigt Folketing, eller så godt som enigt Folketing, kan stå sammen om det her.

Kl. 19:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Michael Aastrup Jensen. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og det betyder, at vi kan gå videre til fru Anne Valentina Berthelsen, SF.

Kl. 19:51

(Ordfører)

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Tak for ordet. I dag er en utrolig trist dag. Allerede inden solen var stået op i morges, var der udbrudt krig i Europa for første gang i årtier. Putins angreb på Ukraine har endegyldigt bevist, at al hans florumvundne snak om diplomatiske løsninger hele tiden har været løgn og lige så absurd som de løgne, han nu forsøger at undskylde sit angreb på en fri, selvstændig nation med.

Vi skal stå sammen om Ukraine og ukrainerne. Dagen igennem er mennesker flygtet fra russiske bomber og fra de invasionsstyrker, Putin har sendt imod dem. Det er hjerteskrærende at se billeder af ukrainere, der bruger offentlige bygninger som beskyttelsesrum. Det må minde os om, at den fred, vi nogle gange tager for givet, kan blive taget som gidsel på et splitsekund, hvis en hensynsløs tyrann først beslutter sig for det.

Vi skal stå sammen om Ukraine i EU og i NATO. Vi skal sanktionere Rusland så hårdt, at det kan mærkes helt ind i marv og ben på dem, der har valgt at sætte ikke bare Ukraines, men også Europas og verdens sikkerhed på spil. Og vi skal i Danmark være klar til at hjælpe alle de steder, vi kan. Vi skal stå sammen med vores allierede, og derfor er det fuldstændig på sin plads, at vi nu her i Folketinget hastebehandler det her beslutningsforslag, et beslutningsforslag, der på solidarisk vis øger det danske bidrag til at sikre vores allierede mod øst.

De er helt naturligt bange lige nu. De skal mærke vores støtte. De skal mærke, at deres sikkerhed er vores sikkerhed, og at vi er fælles om at værne om selvstændige nationers ret til at vælge friheden over vold og vulgær magtudøvelse. Det her kommer også til at betyde flygtningestrømme i Europa, og dem skal vi tage hånd om.

Jeg er fuldstændig enig med Venstres ordfører, og jeg tror faktisk dårligt, at man kan sige det bedre, end at Danmark er Ukraines nærrområde. Derfor skal vi hjælpe så mange, som vi kan, af de mennesker, som nu bliver fordrevet fra deres eget land.

Forslaget her sigter på at øge Danmarks bidrag til NATO's fælles beredskab, en øget tilstedeværelse i Østersøen og i vores allieredes lufrum. Putin og Rusland skal mærke, at de for længst har overskredet grænsen for, hvad der er acceptabelt, og for, hvad Vesten kan stå model til. Det skal det danske forsvar naturligvis bidrage til. Vores allierede skal mærke, at Danmark står hundrede procent bag dem, og derfor kan SF støtte forslaget.

Kl. 19:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Anne Valentina Berthelsen. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og det betyder, at vi kan gå videre i ordførerrækken til hr. Rasmus Helveg Petersen.

Kl. 19:54 Putins brutale bombninger i Syrien også er gået efter civile mål som hospitaler osv., og vi har set, hvordan Putin har angrebet sin egen befolkning, egen opposition og kritikere i Rusland, så det er svært ikke at frygte det værste her.

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. I dag er jo en rædselsfuld dag. Alt, hvad vi ønsker at arbejde for i Europa og i verden, er udsat. Vi vil jo samarbejdet, og vi vil samhandel og have et tæt samarbejde inden for demokratiske rammer mellem frie lande i ligeværdighed. Men forudsætningen er selvfølgelig sikkerhed, og ikke at store, stærke lande tryner små, svage lande. Vores NATO-medlemskab har givet os den sikkerhed, som vores velstand er udviklet under.

Tænk, hvordan de må have det i dag i Estland, Letland og Litauen, der bor dør om dør med den utilregnelige bjørn. Hvor er jeg glad for, at vi i tide fik udvidet NATO til både de baltiske lande og Polen og Rumænien og Bulgarien, og hvor har jeg ondt af Ukraine, der ikke har den samme sikkerhedssparaply, for de er overladt til Ruslands forgodtbefindende. Vi støtter selvfølgelig det NATO-bidrag, der lægges op til i dag. Vi vil som det mest naturlige stå ved vores NATO-forpligtelser, og vi skal vise, at vi har et pålideligt svar på den aggression, der foregår, at vi vil en anden vej end det, Rusland viser nu.

Vi vil selvfølgelig også efterfølgende arbejde for en ordentlig, bastant hjælp til krigens ofre, og vi vil have en god modtagelse af de af krigens flygtninge, der måtte komme. Men i dag skal vi først og fremmest som det mest naturlige vise, at vi er et pålideligt NATO-land, der står last og brast om den fælles sikkerhed. Så vil vi derefter fra i morgen arbejde for yderligere at accelerere den grønne omstilling og også øge indsatsen for at hjælpe de baltiske lande. Vi skal bruge stadig mindre gas, for energipolitik er nemlig i dag også sikkerhedspolitik. Men i dag drejer det sig om den rigtige, hårde sikkerhedspolitik, og Radikale Venstre støtter selvfølgelig forslaget og ønsker den her udstationering.

Kl. 19:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Helveg Petersen. Der er ingen korte bemærkninger, og det betyder, at vi går videre i ordførerrækken til fru Eva Flyvholm, Enhedslisten.

Kl. 19:56

(Ordfører)

Eva Flyvholm (EL):

Putins invasion af Ukraine er så skræmmende og frygtelig og helt uacceptabel. I Enhedslisten fordømmer vi på det skarpeste den her invasion og krigshandlingerne, og vi kræver, at alle russiske tropper bliver trukket ud af Ukraine. Derfor har vi også støttet de sanktioner, der allerede er blevet lagt på bordet her tidligere i dag i Europaudvalget.

Det er nogle hårde og målrettede økonomiske sanktioner mod Rusland, som vil ramme landets autoritære politiske og økonomiske elite hårdt. Det er ekstremt vigtigt, at vi sætter ind på den måde i forhold til Rusland nu, men vi synes også, at man skal gå længere end det, der allerede ligger på bordet. Det gælder både de almindelige finansielle sanktioner, hvor vi meget gerne vil gå endnu videre og også se på SWIFT og en lang række andre ting, men altså allervigtigst vil vi gerne have lukket akut for gas-, olie- og kulimport fra Rusland og samtidig sikre en massiv udbygning af grøn energi i Europa. Det er altså det vigtigste og mest tungtvejende pres, vi kan lægge på Rusland i den aktuelle situation, og det synes jeg vi skal gøre. Det har også været vores opfordring til udenrigsministeren, at når man rejser til EU, er det det, man virkelig vil prøve at få gjort noget ved.

Når vi har set hele dagen i dag, hvordan det udvikler sig i Ukraine, er det jo skræmmende og hjerteskrærende at se, hvor bange folk er, og det kan man også godt forstå, for vi har set, hvordan

Det er derfor, vi har kaldt på, at Danmark skal være fuldstændig parate til at tage imod flygtninge i Danmark og yde humanitær hjælp til Ukraine. Vi har også bedt regeringen om at genåbne danske asylcentre, så vi kan stå ordentlig klar til at hjælpe. Red Barnet peger allerede på, at omkring 7 millioner ukrainske børn er i akut fare nu, så det er så vigtigt, at Danmark er helt klar til at møde det humanitære behov, vi står over for. Når jeg siger det, er det også, fordi jeg synes, vores fokus lige nu skal være på Ukraine og den ukrainske befolkning.

Når det kommer til det militære pres og det konkrete forslag her, som vi behandler i Folketinget nu, er virkeligheden jo også, at hverken NATO og USA eller nogen af de europæiske lande er klar til at sende soldater til Ukraine. Ukraine er ikke et NATO-land, og en direkte militær konfrontation mellem NATO-styrkerne og Putins styrker vil også kunne udløse en ny verdenskrig. Så det at sende flere danske F-16-fly til de baltiske lande ser vi ikke som en løsning for den ukrainske befolkning helt konkret nu her, og det er det, der bør have hovedfokus.

Derfor støtter Enhedslisten ikke det, der ligger på bordet lige nu her i Folketinget, men der er helt sikkert gode elementer i det her forslag. F.eks. er der noget, der handler om at kunne bakke op og øge kapaciteten i forhold til at forhindre cyberangreb, også i Ukraine. Det synes jeg er nogle rigtig fornuftige elementer. Tidligere i dag har vi også bakket op om et beredskabsbidrag, der ligger, så det vil jeg gerne lige give tilsagn om også. Men altså, for os at se er det vigtige lige nu simpelt hen at bruge kræfterne på det, der virker allermest, for vi skal handle, og vi skal modgå Ruslands invasion, og vi skal levere konkret assistance til Ukraine. Det er også derfor, at vi virkelig, virkelig vil opfordre til, at man sætter fuld pres på for at få den her akutpakke til stop for import af russisk gas, kul og olie, og at vi helst også får et permanent stop, fordi det tror vi simpelt hen er den allermest tungtvejende indsats, vi kan gøre nu. Tak for ordet.

Kl. 20:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Eva Flyvholm. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så kan vi gå videre i ordførerrækken til hr. Marcus Knuth, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 20:00

(Ordfører)

Marcus Knuth (KF):

Tak, formand. Jeg vil tillade mig at gå direkte til sagen. Konservative bakker op om beslutningsforslaget her om indsættelse af danske militære bidrag til NATO's kollektive forsvar. Vi er glade for den alsidighed, som vi bidrager med både til søs, i luften og på landjorden med fregat, transportfly, F-16-fly, cyberkapacitet osv. Den opbakning har vi også givet løbende i Det Udenrigspolitiske Nævn, og vi bakker også helhjertet op om de sanktioner, som vi indfører i samarbejde med EU. Som vi også har gentaget i pressen, skal vi fra dansk side bidrage med alt, hvad vi overhovedet kan, til NATO's forsvar, og vi skal presse Rusland hårdt muligt med sanktioner. Ruslands angreb på Ukraine er, i mangel af bedre ord, fuldstændig uacceptabelt, og det er desværre mest af alt som et ekko fra en mørkere tid i Europas historie.

Fra Konservatives side står vi også klar til at støtte med yderligere bidrag til NATO's forsvar, hvis det bliver relevant, og vi er selvfølgelig også klar til at støtte yderligere sanktioner, hvis det bliver relevant. Samtidig har vi også gjort det klart flere gange i pressen i dag, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe ukrainske flygtninge – selvfølgelig ved at tilbyde hjælp til Ukraines nabolande

som Polen og ved at modtage ukrainske flygtninge her i Danmark med åbne arme. Som sagt bakker Konservative op om beslutningsforslaget, som det ligger her.

Kl. 20:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Marcus Knuth. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Det betyder, at vi kan gå videre til den næste ordfører, som er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 20:02

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand, og tak til regeringen for at have fremsat det her beslutningsforslag, som jo desværre er blevet en nødvendighed. Jeg synes også, at jeg med det samme vil sige, at vi undervejs har følt os godt informeret, også på de møder, der har været i Det Udenrigspolitiske Nævn i Folketinget. Det håber vi selvfølgelig også vil fortsætte i den kommende tid med den højspændte situation, vi er i.

Den aggression, som Rusland udøver over for Ukraine, er trist – ja, man bliver bare så ærgerlig, når man ser, hvad der foregår i Europa lige nu – og Danmarks eneste mulighed er at være et fuldtønt og troværdigt medlem af NATO og dermed udfylde vores plads som et lille land og dermed være en af de brikker i NATO, som kan udgøre en samlet afskrækkelse over for Rusland.

Det handler selvfølgelig først og fremmest om, at vi er i stand til at håndhæve NATO's geografiske suverænitet, så vi kan sikre vores NATO-partnere og dermed jo også os selv, men også dermed sende et klart signal til Ruslands præsident Putin om, at vi ikke tolererer den aggressivitet, som Rusland udviser.

Det er klart, og det synes jeg også skal siges nu, at der nok er mange danskere, der sidder og kigger på det her og tænker: Det er alligevel sin sag, at vi siger, at vi nu skal håndhæve sikkerheden i NATO-området, når det er Ukraine, der som et ikke-NATO-land bliver angrebet af Rusland. Vores modsvar fra Vesten er sanktionssporet.

Det er klart, at når man kigger på sanktionssporet, kan man godt blive lidt i tvivl om, om det vil have den effekt, som vi alle sammen håber. Som flere andre ordførere har været inde på, er det specielt i forbindelse med hele energispørgsmålet, som jo er et utrolig essentielt spørgsmål, når det handler om sanktioner over for Rusland. Det har været nævnt flere gange i debatten, at Rusland leverer ca. 40 pct. af den gas, som EU forbruger, og det betyder jo også, at vi på mange måder i Vesten er i lommen på Rusland, når det drejer sig om energiforsyningen.

Derfor synes jeg, det er helt rigtigt, som andre ordførere også tidligere har været inde på, at det her er et omdrejningspunkt, i forhold til hvordan vi håndterer sanktionssporet, så det får den klare effekt, som vi ønsker det skal have. For hvis vi skal sikre befolkningsmæssig opbakning til sanktionssporet, som dermed kan lykkes over for Rusland, så kræver det, at de danske familier også kan se, at det tjener det formål. Det er klart, at i en situation med stigende priser og sandsynligvis i den kommende tid endnu højere energipriser for danskere og andre europæere som følge af den her konflikt, er det her altså noget, som regeringen må have den allerstørste opmærksomhed på.

Vi synes i Dansk Folkeparti, at vi skal afsøge alle muligheder for at øge vores energiforsyningsikkerhed. Selv om jeg godt ved, at der er mange, der råber op om at gå grønt amok, og hvad der ellers bliver sagt i den her tid, må man bare sige, at den grønne omstilling løser det her på længere sigt, men ikke på kort sigt. På kort sigt løser vi det kun, ved at vi også får øget vores leverancer af fossile brændsler – vi kan lige så godt sige det, som det er – som olie og gas fra andre steder end Rusland. Det bliver man simpelt hen nødt til at

tage med i den her diskussion for at sikre, at sanktionssporet får den effekt og troværdighed, det skal have for at få Rusland i tale.

Med de her bemærkninger er der fuldtønt støtte til beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti, og vi håber virkelig, at den her ulykkelige situation, som vi ser i Europa lige nu, snart bringes til ende.

Kl. 20:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi nu videre til hr. Peter Seier Christensen, Nye Borgerlige.

Kl. 20:06

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

I dag har Rusland overfaldet Ukraine og truer med at tage ukrainernes ret til at bestemme i deres eget land fra dem. Det er et brud på alle principper om at respektere andre landes grænser og nationale suverænitet. Ukraine er et selvstændigt land, som løsrev sig fra undertrykkelsen under Sovjetunionen, da kommunismen i øst brød sammen. I 1991 stemte 90 pct. af ukrainerne for selvstændighed og løsrivelse fra Rusland. Ruslands overgreb på Ukraine skal fordømmes, og det er det heldigvis også blevet, både af den danske regering, vores allierede i NATO og de øvrige lande i den vestlige verden. Der er varslet hårde sanktioner. Det er både rigtigt og nødvendigt.

For princippet om at respektere grænser og national suverænitet er det mest grundlæggende, hvis vi skal gøre os håb om at kunne leve i blot nogenlunde tryghed. Det er ikke kun Ukraine, der lider nu. Trygheden er væk i de baltiske lande, som også var republikker under sovjetmagtens åg og først fik deres frihed med kommunismens fald. De er truet på deres frihed. Bliver de Putins næste ofre? Finland har en smertelig historie med krig og undertrykkelse og tab af land til Rusland. Meget forståeligt søger mange i Finland nu i retning af NATO som garanti for deres lands selvstændighed. De skal være velkomne i alliancen. Det samme ser vi i Sverige, hvor et flertal af befolkningen nu ønsker, at Sverige opgiver neutraliteten til fordel for NATO-medlemskab.

Danmark er medlem af NATO. Vi skal være klar til at forsvare de lande i vores alliance, som bliver udsat for trusler fra Rusland. Det er også et forsvar for os selv og af vores egen nationale suverænitet. De danske militære styrker indgår i NATO-alliancens fælles forsvar, og vi skal under denne krise ikke tøve med at bidrage med materiel og soldater i NATO-regi til indsættelse, hvor det vil være nødvendigt for at forsvare vores frihed. Regeringen ønsker opbakning fra Folketinget til at bidrage konkret til det fælles forsvar i NATO-regi med en del af beredskabet. For mig og mit parti er der ingen tvivl. Den opbakning får regeringen fra os. Mine tanker går nu til de danske soldater, som skal forsvare vores og vores NATO-allieredes frihed. Nogle af jer bliver nu sendt ud på en mission: Kom sikkert hjem igen!

Kl. 20:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Peter Seier Christensen. Der er ingen korte bemærkninger, og det betyder, at vi går videre i ordførerrækken til hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 20:08

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Inden jeg går over til selve beslutningsforslaget, er jeg nødt til at komme med nogle mere generelle bemærkninger. Vi står her i aften, fordi 1990'ernes beslutningstagere havde et valg. Skulle man fæste lid til Francis Fukuyama? Han sagde, at den dy-

bere mening med verdenshistorien var, at alle lande til sidst ville blive til liberale demokratier. Eller skulle man fæste lid til Samuel P. Huntington? Han sagde, at det, vi i Vesten forstår som universelle værdier, rent faktisk er vestlige værdier. Derfor sagde Huntington, at f.eks. Kina aldrig nogen sinde kommer til at købe ind på menneskerettighederne, og han sagde også, at Rusland aldrig nogen sinde vil melde sig ind i det vestlige traktat- og aftalesystem.

Huntington sagde også noget i 1996, hvor hans berømte bog om civilisationernes sammenstød udkom, som nærmest var profetisk, når vi står her i aften. For han skriver i bogen, at scenen for modsætningen mellem Rusland og den vestlige verden bliver Ukraine. Det er fuldstændig vildt, når man sidder mere end 25 år efter og læser det: Scenen for den modsætning bliver Ukraine. Han gennemgår det side op og side ned. De ærede medlemmer kan læse det, når de kommer hjem, hvis de har lyst til det. Men fordi den tids beslutningstagere valgte forkert – det var selvfølgelig sympatisk at tro på Fukuyama – så overså man også, at den vestlige verden har fjender. Vores samfundsmodel kommer ikke af sig selv. Der er nogle, som vil ødelægge den, og der tog man ikke de nødvendige forholdsregler over for det.

Men det kan man jo så sige at det her beslutningsforslag i et eller andet omfang retter op på. For det, som beslutningsforslaget handler om, er, at det i lyset af konflikten mellem Rusland og den vestlige verden handler om at forhindre, at NATO får en kreds af medlemmer, som er A-medlemmer, der er omfattet af artikel 5, og så en kreds af B-medlemmer, der ikke er omfattet af artikel 5. Med det her forslag bidrager Danmark til, at prisen for f.eks. at angribe de baltiske stater eller angribe Polen bliver uacceptabelt høj for Rusland. Det her med, at prisen for at angribe vores allierede bliver uacceptabelt høj, er faktisk et sprog, som regimet i Moskva forstår, også selv om regimet ikke deler de værdier, der holder vores traktat- og aftalesystem sammen. Derfor bakker vi selvfølgelig beslutningsforslag B 127 op. Tak for ordet.

Kl. 20:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Henrik Dahl. Der er ingen korte bemærkninger. Det betyder, at vi går videre i ordførerrækken til hr. Sikandar Siddique, Frie Grønne.

Kl. 20:11

(Ordfører)

Sikandar Siddique (FG):

Tak for ordet, formand. Jeg vil gerne starte med på det kraftigste at fordømme Putins ulovlige og umenneskelige angreb på Ukraine. Frie Grønne bakker op om sanktioner og yderligere målrettede sanktioner, så vi kan ramme Putin og hans oligarker så hårdt som overhovedet muligt.

Mine tanker er hos ukrainerne, og vi bakker helhjertet op om Ukraine og dets borgere. Det vigtigste, vi kan gøre lige nu, er at sikre en sikker passage for de ukrainere, der ønsker at forlade Ukraine, og selvfølgelig at tage imod de flygtninge, der selvfølgelig kommer til Europa. Men det er også vigtigt, at vi sørger for at hjælpe humanitært og civilt alt det, vi overhovedet kan, i Ukraine – hjælpe alle de borgere, der ikke af forskellige årsager kan flygte. Vi mener i Frie Grønne, at det er dér, vores fokus skal ligge lige nu.

Statsministeren sagde på pressemødet i dag helt klart, at der ikke lige nu er nogen trussel mod NATO og NATO-landene. Derfor bakker vi ikke op om det øgede bidrag til NATO. Vi mener, at fokus skal være på at hjælpe ukrainerne og Ukraine. Derfor er vi også utrolig glade for, at regeringen nu har indkaldt til forhandlinger i morgen, så vi bedst muligt og samlet kan sikre en humanitær hjælp til Ukraine og dets befolkning.

Vi ser dog en trussel for Europa på ét område, og det er, hvis Rusland lukker for gassen. Vi må også erkende, at vi har sovet i

timen. Derfor er det vigtigt, at vi på baggrund af det, der foregår lige nu, sikrer en uafhængighed af Rusland og gas fra Rusland og gør os selvforsynende med energi. Det vil være den absolut bedste og største sanktion mod Putin.

Med de ord vil jeg en gang til sige, at mine tanker er hos ukrainerne, og jeg håber, at vi snart – hurtigst muligt – får det her overstået, og jeg håber, at vi samlet kan gøre alt, hvad der overhovedet er muligt, for at de europæiske lande kan hjælpe Ukraine og befolkningen i Ukraine. Tak for ordet.

Kl. 20:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Sikandar Siddique. Der er ingen korte bemærkninger. Det betyder, at vi går videre i ordførerrækken til hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 20:15

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Alternativet støtter forslaget om at indsætte et dansk militært bidrag til NATO's kollektive forsvar i forbindelse med invasionen af Ukraine. Det er ikke så enkelt for os i Alternativet, og der er nogle, der vil være uenige med mig. Når det er sådan, man står på kanten af en potentiel verdenskrig, er det ofte, fordi de oplagte løsninger er sluppet op.

Grunden til, at jeg stemmer for, er, at jeg et øjeblik forestillede mig, at jeg var ukrainer og nu stod midt i en russisk invasion af mit land og fik at vide, at der i Danmark var et parti, der hed Alternativet, som ikke støttede fuldt op om det sammenhold i NATO, som udgør modstanden mod Ruslands invasion af mit land. Det signal kunne jeg simpelt hen ikke få mig selv til at sende til Ukraine.

Derfor stemmer Alternativet for det her beslutningsforslag. Tak for ordet.

Kl. 20:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Torsten Gejl. Der er ingen korte bemærkninger. Det betyder, at vi nu er kommet til hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 20:16

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Herfra skal der også lyde en fuldtone opbakning til regeringens forslag, som handler om NATO, og en jo også – selvfølgelig – klar fordømmelse af Putin. Men der er lige et par ting, som jeg synes kalder på et par spørgsmål, som jeg håber det er i orden at man stiller – også i den nuværende situation.

I morges hørte mange af os kommissionsformand Ursula von der Leyen sige tre ting, bl.a. at i morges har Rusland, Putin invaderet Ukraine. Jeg vil gerne sætte spørgsmålstejn ved, om man kan sige, at det var i morges. Jeg mener, det er en forkert fortælling, i og med at Ukraine blev invaderet tilbage i 2014, da Putin tog Krim. Det er jo en mærkelig opsplnitning, vi har lavet i den fortælling, så jeg vil gerne bede regeringen om at bekræfte, at det også er sådan, man ser det fra dansk side: at Putin allerede invaderede Ukraine i 2014. Nu gør han det så tilsyneladende full scale, og det er jo selvfølgelig en skærpende omstændighed.

Jeg vil også i den sammenhæng sige, at selv om det måske kan lyde mærkeligt, tabte vi jo sådan set selv Ukraine den 24. februar 2013. Det var dengang, Putin faktisk tilbød en forhandling om, hvorvidt man sådan kunne have et Ukraine, der både var en del af Den Euroasiatiske Økonomiske Union og en del af EU. Her sagde kommissionsformand Manuel Barroso og Stefan Füle, der dengang var forhandler for Kommissionen for EU, at det kunne der under ingen omstændigheder blive tale om. Det kunne man slet ikke disku-

tere. Man kunne kun være ét sted. Fra det øjeblik blev der lavet nogle markante ændringer i signalerne og handlingerne fra Putin, og måske, uden at det hele skal ses i bagklogskabens lys, kunne man lidt dengang have set, hvor det var, at tingene bevægede sig hen.

Det skal under ingen omstændigheder undskyldes det, der bliver foretaget af Putin – det vil jeg gerne understrege – men vi er også nødt til at se på vores egen historie i hele forhandlingsforløbet med Ukraine, hvor vi jo fra EU's side gjorde det sådan, og jeg ved det, for jeg fulgte det meget tæt, at det hele kom til at handle om Julia Timosjenko, og så kom den store fortælling og den store diskussion til at gå under radaren. Og Putin ændrede efter den orange revolution i 2004 jo allerede markant signaler.

Derfor – grunden til, jeg siger det – er spørgsmålet: Hvad gør vi så nu? Det er jo klart, at vi skal kunne vise, at NATO står stærkt, og at vi står sammen, men som andre også har været inde på, er det her jo ikke et NATO-anliggende, hvad lige angår Ukraine. Der kommer vi så i fællesskab fra Vesten med nogle sanktioner, og det er også godt, for der skal være et politisk svar og her et økonomisk svar på det, der foregår. Men hvad er perspektiverne ved sanktionerne? For det kom vi også med i 2014, og det havde jo ikke den store effekt. Nu kommer vi så med nye sanktioner.

Hvilken effekt forventer regeringen at de sanktioner vil få? Og hvis ikke de får nogen effekt på Putins adfærd, hvad gør vi så, når han om 48 timer måske har hele Ukraine? Indfører vi nye sanktioner? Hvis ikke de virker, hvad gør vi så? Så opstiller Putin måske atomvåben i Belarus, i Hviderusland. Så kommer vi med nye sanktioner, og virker de, eller virker de ikke? Og hvis ikke de virker, hvad gør vi så?

Og så har vi hele spørgsmålet om full scale i forhold til Georgien, Moldova og eventuelt Serbien – vi ved det ikke – og Putins interesse for at lave sin egen sikkerhedssfære. Hvad er perspektiverne i begrebet sanktioner og den trappe, vi har lavet dér? Det synes jeg at vi savner en lille smule svar på. Men med det sagt vil jeg endnu en gang understrege, at selv om jeg stiller spørgsmålene her og tillader mig at gøre det i den her alvorlige situation, for at vi kan tage tingene forfra og ikke bagfra, giver vi naturligvis fuldtone opbakning til forslaget her og regeringens linje i det hele taget i sagen. Tak for ordet.

Kl. 20:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til Jens Rohde. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor er det nu udenrigsministeren.

Kl. 20:21

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak, formand, og først og fremmest tak for, at vi kunne indkalde Folketinget med så stor hast i lyset af den helt ekstraordinære sikkerhedssituation i Europa. Tak for opbakningen fra partierne, fra ordførerne, og for de mange, synes jeg, helt rammende og rigtige bemærkninger på en dag, som jo er en dag i Europas historie, som vi i den grad ikke har ønsket os, som vil være en skamplet på Ruslands historie, og som vil være noget, vil jeg også vove at sige, der indvarsler en ny tid, i forhold til hvordan vi håndterer sikkerhed og i særdeleshed Rusland nu og i fremtiden. Vi er altså i en ekstremt alvorlig situation. Det, vi frygtede, men desværre også forventede, er en realitet. Den russiske invasion af Ukraine er et faktum. Der er krig i Europa. Det er skræmmende, det er uhyggeligt, men det kan vi sådan set ikke dvæle ved lige nu. Der er behov for, at vi handler.

I dag har NATO aktiveret sine forsvarsplaner. Det er et afmålt trin for at beskytte alle allierede og sikre en troværdig afskrækkelses- og forsvarsprofil. Vi er nu i en situation, hvor vores alliancemæssige forpligtelser er trådt i kraft. NATO's sammenhængskraft er afgørende, og Danmark skal stå sammen med sine allierede for at værne om vores fælles tryghed og sikkerhed, ligesom vi har gjort

det i over 70 år. Siden 1949 har vi været en del af verdens stærkeste militære alliance, der har formået at tilpasse sig de trusler, der er imod vores sikkerhed, tryghed og frihed i alliancen. Det er også det, vi gør nu, og som vi skal gøre nu med rettidig omhu. Derfor også tak til Folketinget. Det er vigtigt, at vi træffer hurtige beslutninger og viser vores alliancesolidaritet så konsekvent, som vi gør.

Efter den seneste udvikling og dagens møder i Det Nordatlantiske Råd står det altså klart, at der er behov for at kunne stille med flere danske bidrag til NATO. Regeringen fremlægger derfor i dag i forslaget forslag om yderligere militære bidrag til støtte for NATO's kollektive forsvar i forbindelse med NATO's øgede beredskab frem til udgangen af år. Det skal sikre, at vi resolut kan imødegå enhver trussel mod hele NATO's territorium i den alliancesolidaritet, som er så afgørende for vores tryghed og sikkerhed.

Jeg vil også gerne understrege, at der i sagens natur ikke er klarhed over, præcis hvornår de forskellige bidrag skal indsættes. Beslutningsforslaget skal derfor gøre os klar til at kunne indsætte de forskellige bidrag med meget kort eller intet yderligere varsel. Det kan heller ikke udelukkes, at der inden længe vil være behov for at fremsætte flere beslutningsforslag her i Folketinget i forbindelse med nye efterspørgsler fra NATO om danske militære bidrag. Vi må alle forberede os på en periode med stor usikkerhed og behov for resolute modsvar fra de allierede på den russiske aggression. Og jeg vil gerne takke for viljen til at hastebehandle de her forslag i aften.

Jeg vil også gerne slutte af med at takke for et meget tillidsfuldt samarbejde med Folketingets partier i de seneste uger. Vi har fra regeringens side gjort en dyd ud af – hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på det – at informere Folketinget og partierne i Det Udenrigspolitiske Nævn og i andre sammenhænge. Det vil vi selvfølgelig fortsætte med. Det er afgørende, tror jeg, i sådan en stund, som vi er i lige nu, at vi bredt og samlet i Folketinget arbejder tæt sammen og også bakker op politisk her politisk. Jeg tror, det er et flot og vigtigt signal, at vi i Danmark kan vedtage rammerne om vores vigtige bidrag til NATO's fælles forsvar og afskrækkelse allerede samme dag – og det håber jeg sker – som Rusland valgte at indlede sin brutale krig og angreb på Ukraine.

Hvad er det, vi har at gøre med her? Flere ordførere har været inde på det. Det er en ny virkelighed for os, der er unge og børn af den kolde krigs afslutning; os, der husker november 1989; os, der husker 1991, da Sovjet brød sammen, og den orden, der begyndte at vokse ud af det, altså et Europa, som skulle være helt, frit og i fred med hinanden efter den kolde krig; os, der har kæmpet for værdier, for demokratiet, for respekt for ret, ikke magtens lov. Det er det, der er udfordret i dag. Det er en værdikamp. Det er en kamp omkring grundlæggende regler. Det er folkeretten, der er blevet krænket på aller alleralvorligste vis med Ruslands krig i Ukraine. Det er autoritet over for demokratier. Det er et angreb på Europas frihed, hvor Ukraine i dag er det land, der står allerforrest i den frihedskamp. Jeg vil gerne understrege, at her skal vi bakke op, alt det, vi overhovedet kan.

Der er nævnt mange temaer – energisikkerhed, altså at energipolitik er sikkerhedspolitik. Vi skal og må arbejde for, at Europa så hurtigt som muligt kan investere i grøn energi, blive uafhængig af importeret russisk energi, for at kunne sikre vores egne værdier og vores egen frihed også i årene fremover. Vi går ind i en ny virkelighed i forhold til relationerne til Rusland med det, der er sket i dag. Hr. Jens Rohde var inde på nogle af de udfordringer, vi står med, og regeringen ser frem til med Folketinget at fortsætte drøftelsen af, hvordan vi får håndteret den trussel, som Rusland udgør mod ikke bare Europas og vores sikkerhed, men mod hele verdens sikkerhed.

Det, jeg også gerne vil understrege afslutningsvis, er, at hvis man først begynder at tage de regler, de værdier – de demokratiske værdier, de regler omkring ethvert lands suverænitet og territoriale integritet – og frihed for givet, og det tror jeg vi i et eller andet

omfang i verden har gjort for længe, så tror jeg, at vi begynder at miste dem. Det er ligesom forholdet til andre mennesker. Derfor så også bare et afsluttende ønske her fra min side om, at vi kæmper værdikampen med de midler, vi nu har. Vi må ikke være naive, og vi kan også se, at når Vesten og resten af verden står sammen, har vi også mulighed for at vende den udvikling, som vi desværre med dagens diskussion har set et eksempel på – et grotesk eksempel med Ruslands invasion af og krig mod Ukraine – går i den forkerte retning.

Men tak for opbakningen. Den sætter regeringen stor pris på. Vi sætter pris på samarbejdet, og vi kan hurtigt komme tilbage igen, måtte det blive nødvendigt, også til Folketinget. Tak.

Kl. 20:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til udenrigsministeren. Der er ingen korte bemærkninger. Derfor er det nu forsvarsministeren.

Kl. 20:29

Forsvarsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Tusind tak for indlæggene her i debatten i dag, og inden jeg går videre til den tale, som jeg skal holde, vil jeg sige et par yderligere ting.

Det, vi beslutter her i aften, er selvfølgelig alvorligt, men det er vigtigt, at det sker med en så stor bredde og en så stærk opbakning, som det gør, og det er det, fordi det, som vi beslutter, er at give dansk forsvar og det personel, vi udsender, et nyt mandat. Det er et vigtigt mandat, hvor det er afgørende for deres anvendelse af det og deres styrke i det, de nu skal lave, at der er en så bred opbakning fra Folketinget til det mandat. Det, vi også beslutter – og det tror jeg også er vigtigt at understrege – er jo en fortsat styrkelse af Danmarks og NATO's forsvar, og det er et arbejde, som er bedst tjent med at det sker i en bredde. For uanset hvem der har muligheden for at sidde på forsvarsministerens stol, handler det jo helt grundlæggende om, at det er Danmarks og NATO's forsvar, som vi her i dag er med til at styrke. Det synes jeg er vigtigt at understrege til en indledning, og bare endnu en tak for den brede opbakning, der har været til beslutningsforslaget her i dag.

Vi har fremsat et beslutningsforslag, der skal sørge for, at vores soldater, der er indsat for NATO, eller som med meget kort varsel kan blive indsat for NATO, er dækket af et robust mandat. Det sender et signal til Rusland om, at NATO's territorium er helligt, og det skal russerne vide at vi har tænkt os at forsvare. Vi anmoder derfor Folketinget om Folketingets samtykke til at kunne indsætte det danske militære bidrag til støtte for NATO's kollektive forsvar i forbindelse med NATO's øgede beredskab frem mod udgangen af 2022. Og lad mig for en god ordens skyld liste bidragene op her fra talerstolen i dag:

Det drejer sig for det første om de danske tilmeldinger til NATO's hurtige reaktionsstyrker på meget højt beredskab, som omfatter en fregat og et transportfly. De skal kunne indsættes med kort varsel og altså med et robust mandat. Derudover drejer det sig om Danmarks løbende bidrag til NATO's hovedkvarter og NATO's enheder, herunder stabs- og forbindelsesofficerer, som understøtter alliansens kerneaktiviteter og også den troværdige afskrækkelsesprofil. Yderligere drejer det sig om det nye danske bidrag til NATO's luftmilitære styrkestruktur. Der er tale om bl.a. militære planlæggere og også stabsofficerer.

Endelig vil der kunne indsættes danske kampflybidrag til håndhævelse af suveræniteten i lufrummet over NATO-landenes territorium. Der er behov for at udvide deres mandat, så de i tillæg til det nuværende mandat også kan flyve over Polen og andre NATO-lande. Der står »op til 20 F-16-fly« i beslutningsforslaget. Lige nu er det ikke aktuelt, og derfor er der lige nu tale om yderligere to fly, men vi bliver nødt til at kunne reagere med kort varsel. Derfor er det

ønsket, at forsvaret ikke skal stå i en situation, hvor der er operative begrænsninger i deres mandat i forhold til geografi, magtanvendelse og antal fly.

Det er derfor også vigtigt for mig at understrege, at Danmark ikke er truet militært, men vi har set, hvordan den verden, som vi troede vi kendte, ikke længere er den, som vi troede den var. Europa er ændret, og det samme er vores sikkerhedssituation, og vi skal derfor være på forkant med udviklingen og være klar, hvis Putin – for nu at sige det, som det er – får endnu flere vanvittige idéer.

Tusind tak for den brede opbakning til beslutningsforslaget her. Det betyder meget for det danske forsvar, at de opgaver, de nu sendes på, sker i en så bred opbakning i det danske Folketing. Tak for det.

Kl. 20:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til forsvarsministeren. Der er ingen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 20:33

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nu er det sådan, at vi skal stemme på et senere tidspunkt i aften, men det afhænger af, hvornår der er skrevet betænkning i Forsvarsudvalget, og det kan jo være umuligt for mig at gætte på. Men nu gør jeg så det, at jeg fastsætter det næste møde til kl. 21.45. Men er Forsvarsudvalget ikke færdige med at skrive betænkning på det tidspunkt, må der jo blive en udsættelse af mødet. Men foreløbig fastsætter jeg næste møde til kl. 21.45.

Mødet er hævet. (Kl. 20:34).